

Počuli ste už o Vanuatu? Je to ostrovný štát v Austrálii a Oceánii. Je to však aj oblasť, ktorú nepriaznivo ovplyvňuje **klimatická kríza**. A tak aj tu má UNICEF plné ruky práce.

1. Rok po cyklóne na Vanuatu

Rok po cyklóne sa deti so zdravotným postihnutím na Vanuatu zotavujú a prosperujú.

V noci v roku 2015, keď cyklón Pam zasiahol Vanuatu, Tamanina rodina bola prinútená opustiť svoj domov a hľadať útočisko u príbuzných. Keď sa vrátili, ich dom bol úplne zničený.

Päťročná Tamanu je temperamentné, veľmi veselé dievčatko. S radosťou nás previedla záhradou, kde žije dočasne so svojou mamou, otcom a 9-mesačnými bratmi - dvojičkami. Priviedla nás až na miesto, ktoré zasiahol cyklón Pam kde stál ich dom. Na dvore už ležala hromada piesku a koralov pripravených na to, aby sa z nich postavil dom, ale pevnejší.

„Veľmi som sa bála”, spomína Tamanu. Jej otec a tehotná mama, ktorá mala veľmi ťažké tehotenstvo, počas cyklónu našli úkryt na druhej strane ostrova u príbuzných. Keď sa vrátili domov, zistili, že cez ich dom prerazil veľký strom. Tamanu sa pozerala na staré hrnce a panvicu, ktoré trčali na zvyškoch ich kuchynského drezu a povedala: *„Keď budete počuť, že prichádza cyklón, chodte sa niekam veľmi rýchlo skryť, kde môžete byť naozaj v bezpečí.“*

Vanuatu môže byť pre deti so zdravotným postihnutím aj v tých najlepších časoch ťažkým miestom, o to viac po katastrofe, ktorá sa stala vďaka spomínanému cyklónu Pam.

Nemajú tu veľký prístup ku vzdelávaniu. Avšak Tamanu bola jedným z mála šťastných detí so zdravotným postihnutím, ktoré navštevovali skupinu Vanuatskej spoločnosti pre osoby so zdravotným postihnutím (VSDP) ešte predtým ako krajinu zasiahol cyklón. Cieľom skupiny je podporovať deti so zdravotným postihnutím, aby sa učili, rástli, hrali sa a rozvíjali sa vlastným tempom, s podporou ich rodín a špecializovaných učiteľov, vrátane dobrovoľníkov. Tiež ponúka deťom možnosť následnej integrácie do bežného školského systému.

Marinette, jedna z učiteliek vysvetľuje, že deti, ktoré vykazujú predpoklady, aby mohli prejsť do škôlky sú odporúčané jedným z učiteľov. Presne toto sa stalo dievčatku

Tamanu. Spolu s ďalšími deviatimi deťmi z krúžku bola doporučená nakoniec do komunitnej škôlky blízko miesta, kde býva a zdá sa, že sa jej veľmi darí.

„Milujem škôlku. Rada spievam, maľujem, rozprávam sa a hrám sa s kamarátmi,“ dodáva.

Podpora tam, kde je to najviac potrebné

Stredisko Vanuatskej spoločnosti pre osoby so zdravotným postihnutím VDSP bolo taktiež ťažko poškodené cyklónom. Polovica budovy bola zničená a stále nebola obnovená. Vďaka podpory zo strany UNICEF bola skupina strediska v Port Villa pre dočasnú intervenciu opäť spustená a začala poskytovať potrebnú starostlivosť, rozvoj, služby podpory deťom, ktoré by inak nemohli ani cestovať.

Marinette priznáva, že to nebola ľahká cesta. Na udržanie fungovania komunitných detských skupín bolo potrebné mať peniaze, aby sa učitelia mohli prepravovať, aby mohli byť doručené potrebné hračky, pomôcky a taktiež, aby bolo možné prepraviť aj deti a ich opatrovateľov.

S finančnou podporou UNICEF a poskytnutím súprav pomôcok a hračiek pre rozvoj sa podarilo všetko udržať v chode. Podarilo sa im každý týždeň osloviť 40 detí ako Tamanu s rôznymi typmi postihnutia a to v komunitách a skupinách, ktoré boli postihnuté cyklónmi. Rok po tom, čo krajinu zdevastoval cyklón Pam, je toto stredisko silnejšie ako kedykoľvek predtým a oslovuje deti ako Tamanu, aby mali šancu učiť sa a chodiť do školy so svojimi rovesníkmi.

2. VANUATU – drony letia na pomoc

Vanuatu tvorí viac ako 80 odľahlých hornatých ostrovov a dodať pomoc na konkrétne miesto je veľmi náročné. **Výsledkom je, že takmer 20 percent detí v krajine – alebo 1 z 5 – nemá základné očkovania, pretože žijú v ťažko dostupných osadách.**

JOY Z VANUATU – PRVÉ DIEŤATKO NA SVETE ZAOČKOVANÉ VAKCÍNOU, KTORÚ NA SVOJEJ PALUBE PRIVIEZOL DRON

Dron preletel 40 km ponad hornatý terén, aby nakoniec pristál v odľahlom Cookovom zálive. Tu bolo zaočkovaných 13 detí a 5 tehotných žien, medzi nimi aj malá Joy.

„Je mimoriadne ťažké prenášať chladiace boxy s vakcínami a plaviť sa s nimi po riekach, prechádzať cez hory či je dážď alebo páli slnko. Spoliehala som sa na lode, ktoré však často rušili plavby kvôli zlému počasiu,“ hovorí Miriam Nampil, zdravotná sestra, ktorá podala malej Joy vakcínu. „Teraz však verím, že vďaka dronom sa dostanú k vakcínam aj deti na tých najodľahlejších ostrovoch.“

Aj takto nám v našej terénnej práci pomáhajú technológie.